

Statstelevisionen i ledband?

TROTS ATT POLEMIKEN skulle ställas in samlades parti-sekreterarna efter mordet på Anna Lindh för att enas om någon form av upplysning som kunde ersätta TV:s slutdebatt. Man fastnade, med olika grad av entusiasm, för att partiledarna skulle ges tillfälle till appeller med en efterföljande utfrågning om euron.

Socialdemokraternas partisekreterare var mest tveksam. Men man tyckte sammantaget att det fanns anledning att inte helt ställa in avslutningen av folkomröstningskampanjen.

Vilken tur då för socialdemokraterna att statstelevisionens socialdemokratiska vd helt på egen hand kom fram till att public servicens publicistiska uppdrag gick ut på att göra som statsministern ville. Att ordna ett samtal om demokratins villkor.

Eller var det bara en naturlig konsekvens av att det är regeringen som bestämmer vem som skall vara TV-chef?

Kofi predikar, mullorna meckar

KOFI ANNAN OCH Jacques Chirac höll i slutet av september var sitt stort tal i FN:s generalförsamling. De kritiserade den preventiva säkerhetsstrategi som USA nu följer och hävdade att FN-systemet varit den grundpelare på vilken fred och säkerhet vilat under flera decennier. Alla vi som levt under amerikanskt beskydd sedan 1940-talet har kanske en annan historiesyn.

Samtidigt som Kofi och Jacques höll hov inför sändebud från all världens skurkstater och dussindikturer, passade Iran på att visa upp sin nya ballistiska missil Shahab 3, som har en räckvidd på 170 mil (byggd efter nordkoreansk grundritning, förstås). Irans hatfyllda fundamentalister lär arbeta på sina första kärnvapenladdningar och militärparaden ackompanjerades av de vanliga talkörerna om död åt Israel och USA. När FN och Frankrike har sett till att de iranska mullorna inte blir kärnvapenbestyckade kommer det att bli lättare att lyssna till kritiken av de länder som har annat än ordsuffléer att bjuda på.

Ihopblandade begrepp

CHOCKAD AV MORDET på Anna Lindh meddelade den politiska eliten samfällt att vi bäst försvarade det öppna samhället genom att mangrant gå och rösta. Samma elit enades också om att avstå från meningsskiljaktigheter och polemik.

I sorgen blandade de ihop begreppen. Grunden för det öppna samhällets är just att olika uppfattningar bryts mot varandra öppet och utan begränsningar. Total uppslutning kring valurnorna, som i Sovjetunionen, är inget försvar för det öppna samhället.

Han är en skurk, men han är vår skurk

30-ÅRS DAGEN av militärkuppen i Chile föranledde samstämmiga fördömanden av mördarna. Samtidigt publicerade Dagens Nyheter nya vädjanden om förståelse och stöd för Fidel Castro, som allt sedan 1959 ägnat sig åt mord- och tortyrorgier av minst samma omfattning som Augusto Pinochets. Skillnaden Pinochet och Castro emellan består främst i att chileneren lämnade efter sig en fungerande samhällsekonomi, medan kubanen inte kommer att göra det. Lider svensk kulturvänster fortfarande av moralförlamning?

Och diktatorer är ju så coola

FAST SOM KITSCH FÖREFALLER massmördares parafernalier vara helt rätt lite överallt nu. I ett festligt hemmahosreportage (26/9) på det hyperestetiska förslaget Modernista upptäcker DN:s kulturreporter en Maoaffisch på väggen ("det är inte ett politiskt ställningstagande"). En ganska nyöppnad nattklubb i Stockholm har döpts till KGB. Vi väntar nu på att lampskärmar av människohud blir nästa grej för den som vill ligga rätt i tiden.

Mer pengar till liljorna!

SVENSK TIDSKRIFT HAR tidigare uppmärksammat Riksskatteverkets reklamkampanjer till stöd för socialdemokratiens samhällssyn. RSV:s budskap är att om inte sven-skarna fortsätter att betala världens högsta skatter, så kommer hela samhället att förfalla. I den RSV-film som för närvarande visas på biograferna kastas skattesmitare raskt tillbaka upp på stranden om de försöker ta sig ett dopp. Även havet ingår alltså i den offentliga sektorn nu för tiden. Så kom inte och säg att vi inte får något för skattepengarna! Fast hur är det med liljorna på marken och fåglarna i skyn?

Bättre kisstest, tack!

BÅDE I NÄRINGSLIVET och i den offentliga sektorn blir det allt vanligare med obligatoriska drogtester för de anställda. Nyligen har både SEB och Sölvesborgs kommun låtit meddela att man inte kan se några etiska problem med att tvinga folk att kissa i pappmugg. Något test som kan avslöja enfaldig maktlystnad existerar tydligen inte ännu?

Att ta från de fattiga

FÖR 20 ÅR SEDAN fanns det 5 specialister på öron-näsahalsområdet i jourtjänstgöring på nätter och helger i Stockholms län. Nu är de två. Enligt det senaste besparingsförslaget skall det bara bli en kvar – för att ta hand om akutfall bland en befolkning på nästan två miljoner människor. I resten av landet finns 40 sådana specialistläkare i jourtjänst. Panikbesparingarna inom Stockholms läns landsting ser också ut att medföra nedläggning av Sachsska barnsjukhuset: och huvudstaden har redan mycket färre vårdplatser per barn än övriga delar av Sverige. När Stockholms landsting år efter år tvingas störtblöda miljarder i skatteutjämningsmedel får det naturligtvis allvarliga konsekvenser. Vi får anta att riksdagsmajoriteten har förutsett dem och faktiskt vill ha det så här?

Av insikt följer handling?

(1) Välfärden är beroende av ökad tillväxt, konstaterar Göra Persson i regeringsförklaringen (2) ”Tillväxten påverkas av skatter”, säger han på samma ställe. (3) Sedan lägger han fram en budget med de sedvanliga skattehöjningarna. (4) Slutsats?

Subsidiaritet i praktiken

EU-KOMMISSIONÄREN David Byrne vill förbjuda rökning på alla Europas restauranger och barer. Det är helt i linje med EU:s hyllade subsidiaritetsprincip, som säger att varje beslut skall fattas på lägsta möjliga nivå. Skall David Byrne kunna diktera villkoren på varenda krog i Europa, måste ju påbudet utgå från Bryssel.

Bliv vid din Helgeandsholme

EN RIKSDAGSLEDAMOTS TJÄNSTER har efterfrågats.

Den för utrikesministermordet misstänkte har bett att få advokaten och riksdagsledamoten Peter Althin som försvarare.

Detta upprör andra ledamöter, som tydligen ser uppdraget som ett jobb med arbetstid att fylla och all kontakt med verkligheten som inkränkningar. Eller de kanske anser att riksdagsledamöter inte bör underhålla kompetens och förmåga från sin civila gärning utan vara helt beroende av att klamra sig fast vid uppdraget resten av livet.

Men ytterst är det ju Althins väljare som avgör om han sköter sitt uppdrag, inte de avundsjuka kollegorna.

Tävling! Svenskans fulaste ord

DET FINNS ORD som i sig ger uttryck för motbjudande tänkesätt och perverterade världsbilder. Eller som helt enkelt är rysansvärt larviga. En lista på de värsta kan kanske fungera som ett filter med inbyggd varningssignal – använd aldrig något av de här utan den djupaste eftertanke! Svensk Tidskrifts redaktion presenterar här tre fula ord, under bokstäverna M och R, och inbjuder samtidigt våra läsare att dela med sig av egna exempel. Förhoppningsvis kan resultatet bli en liten parlör för civiliserat tal, från A till Ö.

Multikulturell. Ett ord utan egentligt innehåll. I ett samhälle som verkligen är **M.** skall helt väsensskilda sätt att förstå och värdera tillvaron anses lika mycket värda. Hur det fungerar i praktiken kan studeras när Expressens kultursida skriver om påven eller när muslimska friskolor envisas med att vara just muslimska. Gärna **M.**, bara det passar in hos oss i Vasastan!

Respekt. Till nyligen ett ganska sympatiskt ord har **R.** i dag kommit att symbolisera gangsterkulturens bisarra segertåg, från amerikanska innerstadsetton och filmer till svenska villaförorter och kultursidor. Plötsligt kan till och

med bröllop och begravningar i strävsam medelklassmiljö beskrivas som ett tillfälle för vänner och bekanta att visa sin **R.** Jistanes! Undrar vad som händer med den som inte ödmjucar sig tillräckligt, nu när Don Corleones ande svävar också över Enskede och Örgryte? Vad var det för fel på att hedra brudparet med sin närvaro?

Rättshaverist. Det finns som bekant ett antal mindre välbalanserade personer som belastar rättssystemet och andra delar av den offentliga sektorn med berg av befängda inlagor. Men detta **r**-ord är lika ofta ett facilt avfärdande av en person som helt enkelt envisas med att inte bara känna sina skyldigheter utan också kräva sin rätt. Och därmed är det också representativt för en särskilt sorglig sorts juridiskt tänkande, liksom för en riktigt otrevlig del av folkkyntet. Man skall inte bråka och göra sig märkvärdig för då är man en **R.**

Fler bidrag – med kort motivering, som ovan – sänds enklast till redaktörerna per mail (klas.ostman@chello.se, per.heister@europarl.eu.int). Införda förslags upphovsmän belönas med heder och ära – dock ej med respekt.